

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
The Guidelines for the implementation of quality assurance with in
educational institutions under Singburi Primary Educational Service Area Office

สยาม สุ่มงาม*
Siam Sumngam

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เพื่อสร้างแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) เพื่อตรวจสอบแนวทางทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี วิธิดำเนินการวิจัย ผู้วิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) มีขั้นตอนการวิจัย จำนวน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยใช้แหล่งข้อมูลบุคคลสำหรับตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มละ 97 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 338 คน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยข้อมูลประกอบด้วย 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จากตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3 คน 3) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน 4) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน และ 5) ครูวิชาการ จำนวน 2 คน รวม 12 คน

ผลการวิจัยพบว่า

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าด้านระดับปฐมวัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุดมีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.57

*รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดร. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

The deputy director of Service Area Office Dr., Singburi Primary Educational Service Area Office

และด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.59

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของครูวิชาการ พบว่า ด้านระดับปฐมวัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุดมีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.57 และด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.59

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าด้านระดับปฐมวัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.59 และด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.60

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.62

ตอนที่ 2 ผลการสร้างแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสิงห์บุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารงาน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานควรประกอบด้วย 2 ระดับ คือ ระดับอำนวยการ และระดับดำเนินงาน แต่ละระดับมีดังนี้

1.1 ระดับอำนวยการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธาน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธาน หัวหน้าฝ่ายบุคคล เป็นกรรมการ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายวัดและประเมินผล เป็นกรรมการและเลขานุการ

1.2 ระดับดำเนินงาน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธาน ครูหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นกรรมการ หัวหน้าฝ่ายวัดและประเมินผล เป็นกรรมการและเลขานุการ

2. บุคลากรที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ครูผู้สอน/บุคลากรทางการศึกษา

3. ภารกิจการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3.1 การวางแผนการดำเนินงาน 3.2 การดำเนินงานตามแผน 3.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล 3.4 การปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ เพื่อดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ อาคารสถานที่ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และทรัพยากรต่างๆ

5. การรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.60

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research are 1) to study quality assurance operations within educational institutions 2) to establish guidelines for quality assurance within educational institutions and 3) to examine guidelines for quality assurance within educational institutions under the Singburi Primary Educational Service Area Office.

Researchers used research and development methodology (R & D) which had 3 steps as follows; step 1 is to study and implementation of quality assurance within educational institutions under the Singburi Primary Educational Service Area Office. The questionnaires were use with the school administrators, academic teachers, the basic education institution committee chairmen and representatives of parents of each group of 97 students, totaling 338 people.

Step 2 is to establish guidelines for quality assurance within educational institutions under the Singburi Primary Educational Service Area Office. The data consisted of 1) documents and research related to the quality assurance within the schools 2) the results of the analysis of the data from the questionnaires on the quality assurance procedure in schools under the Singburi Primary Educational Service Area Office.

Step 3 is to inspect the quality assurance guidelines within educational institutions under the Singburi Primary Educational Service Area Office by using focus group discussion, participants consisted of 1) Director of the Primary Education Service Area Office, totaling 1 person, 2) Deputy Director of the Primary Education Service Area Office, totaling 3 persons 3) Supervisors totaling 3 persons 4) School director 3 persons and 5) Academic teachers 2 persons, totaling 12 persons.

The results of the research were as the following parts:

Part 1 The Performance of Quality Assurance in Educational Institutions under Singburi Primary Educational Service Area Office are divided into 4 parts.

1. The data analysis results based on opinions of the school administrators found that the primary level Overall considering the quality assurance in educational institutions was at the highest level, with mean of 4.57 and basic education level. Overall considering Quality assurance in educational institutions was at the highest level with mean (μ) of 4.59.

2. The results of data analysis based on opinions of academic teachers found that the primary Overall considering the quality assurance in educational institutions was at the highest level, with mean (μ) of 4.57 and basic education level. Overall considering quality assurance in educational institutions was at the highest level with mean (μ) of 4.59.

3. The results of data analysis based on opinions of the chairman of the basic education institution committee found that the primary level Overall considering the quality assurance

in educational institutions was at the highest level, with mean (μ) of 4.59 and basic education level. Overall considering Quality assurance in educational institutions was at the highest level with mean (μ) of 4.60.

4. The analysis of the data based on the opinions of the student's parents showed that the basic education level. Overall considering Quality assurance in education institutions was at the highest level with mean (μ) of 4.62.

Part 2 The results of establishing an approach to quality assurance in schools under Singburi Primary Educational Service Area Office consists of 5 areas are as follows;

1. Management Structure Conducting quality assurance within educational institutions. Operational guidelines should consist of two levels: the managerial and operational level which each level is;

1.1 The Directorate Level consists of the School Director as the President and the Deputy Director of the Educational Institution. As vice president the head of HR is a director, the head of general administration is a director and the Head of Measurement and Evaluation Department being a director and secretary

1.2 Operational level consists of Deputy Academic Director As vice president The teacher, the head of the department / the head of the learning material group is the director, the head of measurement and evaluation Being a director and secretary

2. Personnel conducting quality assurance within educational institutions consists of

2.1 School administrators and

2.2 Teachers / Educational Personnel

3. The mission of conducting quality assurance within educational institutes consists of

3.1 planning operations.

3.2 Implementation of the plan

3.3 Audit, monitoring and evaluation and

3.4 Improvement Continuous improvements.

4. Other preparations carry out quality assurance work within educational institutions Information technology, buildings, media, materials, equipment, budgets and resources.

5. Self-Assessment Reporting (SAR) to the Affiliate and Related Agencies

Part 3 Results of the internal quality assurance guidelines audit under Singburi Primary Educational Service Area Office. The results of the analysis of the visual data included 4 aspects; accuracy, suitability, feasibility and usefulness were found to be at the highest level with mean (μ) of 4.60.

Keyword : quality assurance operations within educational institutions

บทนำ

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และได้กำหนดหลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนด (สุพิชญา กลั่นนุรักษ์, 2559 : 1)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน แม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่ง

มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษาที่ต้องคำนึงถึงตลอดเวลา ไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง ดังนั้นกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (ธีระวัฒน์ วรรณนุช, 2561 : 3)

ทั้งนี้ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ให้ความหมายของ “การประกันคุณภาพการศึกษา” ว่าเป็นการประเมินและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และตามกฎกระทรวงนี้ ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนา

สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ดังนั้นจะเห็นได้ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเหมือนแผนที่ในการเดินทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (เปี่ยมพันธ์ บุญธิมา, 2561 : 2)

ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างยั่งยืน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีความตระหนัก รับรู้ และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย และดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก หรือผลการวิจัยที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเองตลอดจนใช้ผลการวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะจะช่วยให้งานบรรลุผลได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดกับผู้เรียนจะเป็นที่พึงพอใจกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และ องค์กร หรือสถานประกอบการที่รับช่วงต่อจากสถานศึกษา ด้วยการดำเนินงานที่ทุกคนมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบร่วมกันเช่นนี้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษาที่แท้จริง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิต ในการทำงานของคนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ (เปี่ยมพันธ์ บุญธิมา, 2561 : 2)

จากรายงานผลการวิจัยของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ในการประเมินรอบที่ผ่านมา พบว่าโดยภาพรวมของประเทศ สถานศึกษา ยังไม่เห็นความสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน จึงขาดประสิทธิภาพส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนด นับเป็นอีกปัญหาสำคัญที่ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (เทวัน เงามะเศษ, 2560:280-281)

สภาพการดำเนินการการประกันคุณภาพระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าจากผลการประเมินภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2554 พบว่า ผลการประเมินของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งหมด 7,042 แห่ง มีผลการประเมินที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 4,923 แห่ง (ร้อยละ 69.91) ไม่ได้รับการรับรองจำนวน 2,119 แห่ง (ร้อยละ 30.09) ส่วนใหญ่มีผลการประเมิน ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับพอใช้ และผลการประเมินในระดับที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา (สุภัค พวงขจร, 2561:116)

ในปี พ.ศ. 2561 กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการพัฒนาระบบการประเมินและการประกัน

คุณภาพภายในของ สถานศึกษาแนวใหม่ โดยมุ่งหวังให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ดูได้จากผลการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพของ ผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านระบบประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิผล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีโดยให้จัดทำเป็นการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2561:6)

ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จากกรณีศึกษา กำกับติดตาม และจากรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมาพบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 97 แห่ง บางส่วนยังมิได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายใน ขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง และมีได้นำระบบการประกันคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา ครูและบุคลากรยังมิได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จะได้ดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน จัดประชุม อบรม สัมมนา นิเทศ กำกับติดตาม สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดให้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยศึกษากฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจนแล้วนำไปสู่กระบวนการประกันคุณภาพตามกรอบ เงื่อนไข และแนวทางที่กำหนด เพื่อจะก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และเพื่อคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง แต่การดำเนินการดังกล่าวยังคงมีโรงเรียนในสังกัดบางส่วน การปรับเปลี่ยนโยกย้ายผู้บริหาร ครูและบุคลากรจึงส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา นั่นคือ จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงที่กำหนด และพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ได้เห็นความสำคัญและจำเป็นดังกล่าวจึงได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม และผ่านการประเมินภายนอกรอบสี่ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและสร้างแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการกำหนดแนวทาง มาตรการ แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สำหรับโรงเรียนต่างๆ ได้นำไปประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
2. เพื่อสร้างแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

3. เพื่อตรวจสอบแนวทางทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนการวิจัย จำนวน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

1. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย เอกสารรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และแหล่งข้อมูลบุคคล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ประธานคณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มละ 97 คน รวม จำนวน 338 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามมอบให้ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี คราวประชุมผู้บริหารสถานศึกษาประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. 2563

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

1. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จากตอนที่ 1

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวทางการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากประเด็นที่กำหนดจากแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาয়กร่างแนวทางการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

1. แหล่งข้อมูล ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 12 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3 คน 3) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน 4) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน และ 5) ครูวิชาการ จำนวน 2 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี สำหรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน เพื่อร่วมตรวจสอบแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วันที่ 15 เดือนมกราคม พ.ศ.2564 ณ ห้องประชุมชั้น 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ นำข้อมูลจาก 1) แบบประเมินมาหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ร่วมสนทนากลุ่ม นำมาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

สรุปผลการวิจัย

รายงานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

ด้านระดับปฐมวัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.57 และด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.59

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ตามความคิดเห็นของครูวิชาการ พบว่า

ด้านระดับปฐมวัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.57 และด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.59

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

ด้านระดับปฐมวัย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.59 และด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.60

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง ตามความคิดเห็นของผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน พบว่า

ด้านระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.62

ตอนที่ 2 ผลการสร้างแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง

ร่างแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง ดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารงาน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานควรประกอบด้วย 2 ระดับ คือ ระดับอำนวยการ และระดับดำเนินงาน แต่ละระดับมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1.1 ระดับอำนวยการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธาน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธาน หัวหน้าฝ่ายบุคคล เป็นกรรมการ

หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายวัดและประเมินผล เป็นกรรมการและเลขานุการ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1.2 กำกับ ควบคุม ดูแล และอำนวยความสะดวกการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1.3 ประสานงานภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อประสิทธิภาพของการทำงาน

1.1.4 ดำเนินงานอื่นที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 ระดับดำเนินงาน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธาน ครูหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นกรรมการ หัวหน้าฝ่ายวัดและประเมินผล เป็นกรรมการและเลขานุการ

มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1.2.1 ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์ดัชนีชี้วัด และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกตัวชี้วัดและมาตรฐาน

1.2.2 กำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของภารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่แต่ละบุคคลจะต้องรายงานผลการดำเนินงาน ต่อฝ่ายอำนวยการของโรงเรียน และรายงาน SAR ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

2. บุคลากรที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ
ทางวิชาการ ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการ
สื่อสาร การสั่งการ การมอบหมายงาน

2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความ
สามารถเชิงกลยุทธ์ การประสานงาน การสร้าง
เครือข่าย เน้นการมีส่วนร่วม

2.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม
จริยธรรม มีความอดทน มุ่งมั่น เสียสละเพื่อองค์กร

2.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลัก
ธรรมาภิบาล และระเบียบ กฎหมาย โปร่งใส
ตรวจสอบได้

2.2 ครูผู้สอน/บุคลากรทางการศึกษา

2.2.1 ครู มีความรู้ ความเข้าใจ ความ
ตระหนักของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2.2 ครูทุกคนมีส่วนร่วม รับผิดชอบ
ตัวชี้วัด มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ครอบคลุมทุกภาระงาน โครงการ และกิจกรรม

2.2.3 ครูมีจิตวิญญาณของความเป็น
ครู เป็นครูมืออาชีพอย่างแท้จริง

2.2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น Active Learning

2.2.5 ครูแสวงหาความรู้ พัฒนาตนเอง
และวิชาชีพอยู่เสมอ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

3.ภารกิจารดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา

มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

3.1การวางแผนการดำเนินงาน

3.1.1 กำหนดแผนกลยุทธ์ หรือ
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการ
ประจำปี ให้ครอบคลุมภาระงานทั้ง 4 งาน คือ งาน
วิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหาร
ทั่วไป ที่สอดคล้องกับนโยบาย สำนักงาน

3.1.2 วางแผนงาน โครงการ กลยุทธ์
จุดเน้น และกิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปีให้
ครอบคลุมมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา

3.1.3 มอบหมายงาน/คำสั่งปฏิบัติ
หน้าที่ตามภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตามกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ แผนงาน โครงการและกิจกรรมที่
เน้นการมีส่วนร่วมของครูให้สอดคล้องกับมาตรฐาน
และตัวชี้วัด การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2 การดำเนินงานตามแผน

3.2.1 ดำเนินงานตามแผนงาน
โครงการ และกิจกรรมที่กำหนดตามปฏิทิน
ปฏิบัติงานสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.2 การปฏิบัติงานตามโครงการ
กิจกรรม และวัตถุประสงค์ของโครงการโดยวิธีการ
ดำเนินงานเน้นการมีส่วนร่วมจากครูและบุคลากรทุก
คน

3.2.3 การปฏิบัติงานตามโครงการ
กิจกรรม เน้นการสร้างเครือข่าย เชื่อมโยงกับองค์กร
ทั้งภาครัฐ เอกชน และสาธารณกุศล เพื่อแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ ความรู้ ประสบการณ์ ทรัพยากรทางการ
ศึกษา

3.2.4 การดำเนินงานโครงการ
กิจกรรม เน้นความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม
เทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวปฏิบัติ กลยุทธ์ รูปแบบ
การดำเนินงานที่เป็นระบบ ชัดเจนตามมาตรฐาน
และตัวชี้วัด

3.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

3.3.1 มีการตรวจสอบ ติดตาม และ
ประเมินผล แผนงาน โครงการ กิจกรรม ทั้งต้นน้ำ
กลางน้ำ ปลายน้ำ เพื่อนำผลการประเมินโครงการ

นำเสนอต่อฝ่ายบริหาร ประกอบการตัดสินใจ การดำเนินงานโครงการ

3.3.2 มีวิธีการตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายทั้ง เชิงปริมาณ และคุณภาพ เพื่อให้ครอบคลุมมาตรฐานและตัวชี้วัด การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.3.3 การตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผล ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เน้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการ ประเมินตนเอง หรือร่วมแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ

3.4 การปรับปรุง พัฒนา อย่างต่อเนื่อง

3.4.1 ผู้รับผิดชอบมาตรฐานและ ตัวชี้วัด การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นำ ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ กิจกรรม นำเสนอต่อฝ่ายบริหารเพื่อประกอบการ ตัดสินใจ

3.4.2 ฝ่ายบริหารสถานศึกษา ประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ กิจกรรม ใน การดำเนินงานต่อ พัฒนา ปรับปรุง หรือ ยุบ รวม เลิกโครงการตามความจำเป็นโดยคำนึงถึงความ คุ่มค่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ ของโครงการ

4. การเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ เพื่อ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

4.1 ขอความร่วมมือจาก คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้าน ผู้ปกครอง เพื่อสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรม ตามความรู้ ความสามารถ

4.2 ข้อมูลสารสนเทศ เช่น รายชื่อนักเรียน งบประมาณของสถานศึกษา รายได้ อาชีพ ความรู้ ความสามารถของผู้ปกครอง องค์กรภาครัฐ เอกชน วัด เศรษฐกิจ สังคม และชุมชนที่เกี่ยวข้อง

4.3 เอกสารสำคัญ เช่น ผลการประเมิน ภายนอกกรอบที่ผ่านมา เอกสาร SAR แผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน แผนปฏิบัติการ ประจำปี รายงานประเมินโครงการ/กิจกรรม กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง ให้ใช้มาตรฐาน การศึกษาฯ คู่มือ ประกาศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.4 อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด สนามกีฬา แพลงเกษตร สนามเด็กเล่น ที่พักผู้ปกครอง ห้องส้วม ที่แปร่งฟัน แหล่งน้ำดื่ม แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และ แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา เป็นต้น

4.5 สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์การบริหารจัดการ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ระบบอินเทอร์เน็ต เครือข่าย คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ

5. การรายงานการประเมินตนเอง มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)

5.2 ประชุมชี้แจง แนวทาง ขั้นตอน องค์ประกอบ การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

5.3 มอบหมาย หน้าที่ ผู้รับผิดชอบ เน้น การมีส่วนร่วม ตามองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และ ความรับผิดชอบ งาน โครงการ และกิจกรรม

5.4 กำหนด ปฏิทิน การดำเนินงานการ จัดทำรายงานการประเมินตนเอง

5.5 ดำเนินการการจัดทำรายงานการ ประเมินตนเอง (SAR) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเผยแพร่/ ประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ระบบออนไลน์ เป็นต้น

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

ด้านความถูกต้อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจสอบแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.61

ด้านความเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจสอบแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.61

ด้านความเป็นไปได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจสอบแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.60

ด้านความเป็นประโยชน์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจสอบแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.60

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน ผลการตรวจสอบแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.60

อภิปรายผลการวิจัย

รายงานวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีประเด็นที่สมควรหยิบยกมาอภิปรายดังนี้

ระดับปฐมวัย ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โดยภาพรวม การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี อยู่ในระดับมากที่สุด นั้นแสดงให้เห็นว่า ทั้ง ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า กระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน ครูและบุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง และเป็นไปตามขั้นตอนตามกฎกระทรวงกำหนด

เมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของเด็ก มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 การจัดการประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่ามีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า เมื่อ กระบวนการและบริหารจัดการ มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการแล้ว ครูจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ครูสอนตรงสาขาวิชาเอก มีสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัย เอาใจใส่ดูแลเด็กเป็นอย่างดีแล้วย่อมส่งผลให้คุณภาพของเด็กปฐมวัย มีมาตรฐานตามตัวชี้วัดที่กำหนด นั้นแสดงให้เห็นว่า กระบวนการบริหารจัดการเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เมื่อนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างจริงจังแล้วย่อมส่งผลคุณภาพของโรงเรียน ดังเช่น รายงานการวิจัย

ของ ไมตรี บุญทศ (2554, น.149-153) ที่ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อการประกัน คุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อการประกัน คุณภาพ ที่ได้กล่าวถึง วงจร PDCA ว่า รูปแบบการ บริหารเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) เงื่อนไขการนำ รูปแบบ ไปใช้ 3) กลไกการดำเนินงานของรูปแบบ 4) สรุปสาระสำคัญของรูปแบบ เรียกว่า PDR Model มาจากสาระสำคัญ 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ขั้น P หมายถึง เตรียม คือ 1) เตรียมการประชุม 2) เตรียมตัวแต่งตั้ง 3) เตรียมใจกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 2 ขั้น D หมายถึง ดำเนินการ คือ 1) หลักการ 2) หลักเกณฑ์ 3) หลักฐาน ซึ่งต้องใช้ในการ ดำเนินงานตามวงจร PDCA ทั้ง 4 ตอน คือ P (วางแผน) D (ปฏิบัติตามแผน) C (ตรวจสอบ) A (ปรับปรุง) ขั้นตอนที่ 3 ขั้น R หมายถึง รายงาน คือ 1) รวบรวมข้อมูล 2) ร้อยรัดสังเคราะห์ข้อมูล ให้ทันกำหนด 3) เขียนรายงานให้ถูกต้องเรียบร้อย

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลจากการ วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยภาพรวม การดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ อยู่ในระดับมากที่สุด นั้นแสดงให้เห็นว่า ทั้ง ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน มีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินงานที่เป็น ระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน ครูและบุคลากร ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง และเป็นไปตามขั้นตอน ตามกฎกระทรวงกำหนด ทั้งนี้ การกำหนดนโยบาย การบริหารต้องชัดเจน บุคคลในองค์กรต้องมีคุณภาพ และเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรหรือ โรงเรียน สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ

อำนวยการ มีศรี (2555, น.211-214) ได้ศึกษา องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบด้านนโยบายการ บริหารและการปฏิบัติด้านลักษณะของบุคคลใน องค์กร ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อมภายใน องค์กร และด้านลักษณะองค์การมีความสัมพันธ์เชิง เส้นตรงกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

เมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐาน ทั้ง มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐาน ที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ผลการ วิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยผลการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกมาตรฐาน แสดง ให้เห็นว่า เมื่อ ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบแล้ว ผู้บริหารควรมี รูปแบบวิธีบริหารจัดการที่ชัดเจน หรือมีวิธีปฏิบัติที่ เป็นเลิศอย่างเด่นชัดเพื่อเป็นแนวทางในการ ดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ มีวิธีการ บริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์การบริหารจัดการที่มี รูปแบบ เป็นระบบชัดเจนอย่างครอบคลุมและ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง มีงานวิจัย หลายเรื่องที่ได้นำเสนอถึงรูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จ เช่น รายงานการวิจัยของ ละมุด รอดขวัญ (2555, น.183) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ตอนบน และได้นำเสนอไว้ว่าสถานศึกษากำหนดมาตรฐาน และตัวชี้วัด จัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา และไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ

ประจำปี โครงการและกิจกรรมไม่ชัดเจน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ การจัดระบบข้อมูล การนำสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่องและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่ครอบคลุมภาพ เครื่องมือการประเมินคุณภาพไม่ชัดเจน ขาดการระดมความคิด การหาแนวทางพัฒนาและการวางแผน การดำเนินงานประกันคุณภาพ

นอกจากนี้ ยังมีรายงานการวิจัยของวัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558, น.142-143) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียน เพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน พบว่าโรงเรียนควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับระบบ CIPOO คือ บริบทของโรงเรียน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร ผลผลิต และผลลัพธ์ โดยการกระจายความพร้อมในการดำเนินงาน เฉลี่ยไปให้ตรงตามระดับของปัญหา-อุปสรรคและความต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องคำนึงถึงนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนและการใช้กลยุทธ์ในการจัดการศึกษา คือ ต้องริบพัฒนาคุณภาพภายในของโรงเรียนที่ไม่ใช่ยอดนิยมเป็นพิเศษ ส่วนที่เป็นยอดนิยมอยู่แล้วก็ต้องรักษาไว้ให้เป็นยอดนิยมเป็นพิเศษ ส่วนที่เป็นยอดนิยมอยู่แล้วก็ต้องรักษาไว้ให้เป็นยอดนิยมยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านหลักการ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านระบบงานและกลไก ด้านเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ ด้านการบริหารโรงเรียน เพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 83 กิจกรรม คือ

องค์ประกอบด้านหลักการ 37 กิจกรรม วัตถุประสงค์ 4 กิจกรรม ระบบงานกลไก 31 กิจกรรม และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ 11 กิจกรรม และนำเสนอรูปแบบการบริหารในรูปแบบ Model มีชื่อว่า ANDAMAN'S "POST" MODEL หรือ "รูปแบบโพสต์แห่งอันดามัน นั่นคือ รูปแบบที่ประกอบด้วยหลักการ (Principles) วัตถุประสงค์ (Objectives) ระบบ (System)และงานตามเงื่อนไข (Tasks) และวิธีการนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ซึ่งประกอบด้วย "คำชี้แจง" และ"รายละเอียด" ของรูปแบบที่ค้นพบ

ในส่วนของ แนวทางการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

ร่างแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ซึ่งประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย

1. โครงสร้างการบริหารงาน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงานควรประกอบด้วย 2 ระดับ คือ ระดับอำนวยการ และระดับดำเนินงาน

2. บุคลากรที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน/บุคลากรทางการศึกษา

3. ภารกิจดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ เพื่อดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยด้านเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ

บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์งบประมาณ และทรัพยากรเพื่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5. การรายงานการประเมินตนเอง ประกอบด้วย การจัดทำ SAR และการรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากผลการสร้างแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน นั้นเป็นไปตามกรอบแนวคิดของ Harold Leavitt, 1973, p.34 อ้างถึงใน สมหมาย สร้อยนาคพงษ์ (2555:2) มาเป็นกรอบในการนำเสนอ 5 ประเด็น ซึ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักที่ชัดเจนถึง กระบวนการดำเนินงาน เป็นการบริหารจัดการทั้งระบบ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง และชุมชนถึงศักยภาพในการพัฒนาโรงเรียนให้ได้ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นระบบและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โดยมีงานวิจัยหลายเรื่องที่กล่าวถึง แนวทางการประกันคุณภาพภายใน เช่น กรวัณณ์ ต้นเจริญ (2555) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเตรียมการ และด้านรายงาน 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ทุกรายการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ประกอบด้วย 1) โครงสร้างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ระดับอำนวยการและระดับดำเนินงาน 2) บุคลากรที่ดำเนินงาน 3) ภารกิจที่ดำเนินงาน 4) ควรมีเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และเครื่องมืออื่นๆ รวมทั้ง ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นของโรงเรียน

นอกจากนี้ ยังมีรายงานการวิจัยที่ของ ณิชดา เวชญาลักษณ์ (2559) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 งานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านการเตรียมการ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน 2) ด้านการดำเนินการ คือ ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ 3) ด้านการรายงาน คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี ส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ส่วนแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ควรวางแผนกลยุทธ์กำหนดแนวทางการปฏิบัติ ติดตามตรวจสอบ ประเมินผลชิ้นงานจากแฟ้มเอกสารการประกันคุณภาพ ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ ควรมีการนำ

กระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงาน โดยให้ การจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผน การดำเนินงาน จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ทั้ง 2 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า การประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีแนวทางการ ดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นระบบ สามารถนำไปสู่การ ดำเนินงานได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ ควรประกอบไปด้วย 1) โครงสร้างการดำเนินงาน ระดับอำนวยการและ ระดับปฏิบัติการ 2) ครูและบุคลากรการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา 4) การเตรียมความพร้อมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เทคโนโลยีสารสนเทศ 5) การจัดทำรายงาน SAR และการรายงานต่อ หน่วยงานต้นสังกัด

นอกจากนี้ ผลการตรวจสอบแนวทางการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความ เหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 แสดง ให้เห็นว่า แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น จากแนวคิด ทฤษฎี การวิเคราะห์เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสอบถามสภาพปัจจุบันการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรวมทั้งการจัดสนทนากลุ่มเพื่อรวมตรวจสอบ แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งใน ด้าน ความ ถูก ต้อง ความ เหมาะ สม

ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์นั้น มีความถูกต้องและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ซึ่งสามารถ นำไปเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ บุคลากรทางการศึกษาได้ปรับ ประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ชุมชน สังคมและบริบท ของโรงเรียนได้ตามความเหมาะสม อันจะก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อกระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพต่อการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ ควรศึกษากฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 และมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษาให้มีความเข้าใจที่ชัดเจนก่อนและจึงนำไป ปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท

1.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ผู้บริหารควรมีรูปแบบการบริหารจัดการ ของตนเองที่ชัดเจน เป็นระบบ นำเชื่อถือ นำไปสู่การ ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สามารถ นำไปสู่การปฏิบัติ มีคู่มือการดำเนินงานที่ชัดเจน

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หรือคงสภาพความสำเร็จด้วยรูปแบบ กลยุทธ์ วิธีการ ที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กรวัฒน์ ตันเจริญ. 2555. แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ธีระวัฒน์ วรรณนุช. 2561. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 หน้า 1.
- เปียนันต์ บุญธิมา. 2561. การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้งด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น. โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1.
- เทวัน เงาะเศษ. 2560. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต13. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2560.
- ละมุด รอดขวัญ. 2559. การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ตอนบน. วารสาร 2559 บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 9 ฉบับที่ 20 พฤษภาคม - สิงหาคม 2559.
- สมหมาย สร้อยนาคพงษ์. 2555. การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. บทความวารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ฉบับที่ 6 ลำดับที่ 11.
- สุพิชญา กลั่นนุรักษ์. 2559. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 .การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัค พวงขจร. 2561. การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์. Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences) 2018 : 11 (3).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. 2561. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. 2559. สภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. บทความวิจัยวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2559.
- อำนวยการ มีศรี. 2555. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.